

Marketing Strategies in Sports Transfers: Transparency, Competitiveness, and Players' Rights in the Global Market

Mohammad Saeid Kiani¹ , leila Nazari²

1- PhD, Department of Sports Management, Kermanshah Branch, Islamic Azad University, Kermanshah, Iran
2- PhD Student, Sports Management, Kurdistan University, Sanandaj, Iran

Receive:

25 August 2024

Revise:

21 December 2024

Accept:

22 November 2024

Abstract

The aim of this study is to investigate the effect of strategic flexibility on the export performance of companies in Khorasan Science and Technology Park through international marketing capability. It also examines whether the adoption of digital technology by these companies moderates the effect of strategic flexibility on international marketing capability. This study is applicable in terms of its purpose, and survey in terms of its implementation method. The statistical population of the present study is all managers of companies in Khorasan Science and Technology Park, as many as 160 people; among whom 141 samples were selected using non-random sampling method. The data collection tool was the standard questionnaire of Zohur and Liu (2023) with 19 items. The experts' point of view, convergent and divergent validity, and factor analysis were used to assess face validity. Cronbach's alpha and composite reliability were used to measure reliability. Data analysis was performed using structural equation modeling and SmartPLS 3 software. The results showed that strategic flexibility has a significant effect on international marketing capabilities and export performance of knowledge-based companies. Also, strategic flexibility has a significant effect directly and indirectly, through the mediating role of international marketing capabilities, on export performance of knowledge-based companies. The moderating role of adaptation to digital technologies in the effect of strategic flexibility on international marketing capabilities was not confirmed.

Keywords:

Strategic flexibility, export performance, international marketing capability, adaptation to digital technology.

Please cite this article as (APA): Kiani, M. S. and nazari, L. (2024). Marketing Strategies in Sports Transfers: Transparency, Competitiveness, and Players' Rights in the Global Market. *Journal of New Approaches in Management and Marketing*, 3(3), 27-46.

 <https://doi.org/10.22034/jnamm.2025.508258.1073>

Authors retain the copyright and full publishing rights.

Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

Publisher: Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business

Corresponding Author: Mohammad Saeid Kiani

Email: mohammadsaeidkiani@gmail.com

Introduction

Strategic flexibility acts as an organization's agility in identifying and adapting to sudden and significant environmental changes (Vorhies et al., 2009). These changes include events in the organization's environment that have a significant impact on its performance. Any organization that has more diversity in its resources and programs will be more flexible compared to the environment in which it operates. This flexibility is important for organizations as a competitive advantage, along with factors such as cost, quality, and innovation (Khodami et al., 2012). Flexible organizations can use environmental changes as an opportunity for progress. Flexibility management is a delicate skill that balances the allocation of resources necessary for timely decisions and avoiding risky investments (Vorhies et al., 2005). In international marketing, the suitability of decisions with the cultural criteria of societies is the key to success. In fact, these criteria are considered the criteria for accepting or rejecting marketing strategies in each country (Faiz et al., 2012). Despite its numerous advantages, strategic management also has disadvantages; it reduces the organization's flexibility: focusing on strategy can prevent the organization from reacting quickly to environmental changes (Ravichandran & Lertwongsatein, 2015). Given Iran's shared borders with its neighbors and the size of its neighbors' populations, there will be a very high potential for companies active in the field of producing goods or services to achieve the expected figures in exports. The expansion of knowledge-based companies active in the field of exports, in addition to earning foreign exchange for the country, will lead to the growth of manufacturing companies, increase the gross domestic product, and also significantly increase the country's employment rate. Therefore, in this study, the aim is to clarify the effect of strategic flexibility on export performance through the mediating role of international marketing capabilities and the moderating role of adapting to digital technologies in knowledge-based companies in the Khorasan Science and Technology Park. Therefore, the above points clarify the importance and necessity of the upcoming research.

Theoretical Framework

Strategic Flexibility

Strategic flexibility is an arsenal of capabilities that gives firms the power to adapt and change. This ability helps and empowers firms against environmental changes and enables them to adapt to changes in large competitive markets. The power of international strategy lies in its flexibility, which allows companies to take advantage of environmental uncertainties, exchange rate fluctuations, government policies, and competitors' actions (Protogerou et al., 2018). Analyzing strategic flexibility is of great importance in the process of company internationalization (Xu et al., 2018).

Firm Export Performance

The global growth of markets and the increasing participation of organizations in the global arena over the past years have created a significant trend in recent research to study the export performance of firms (Di Fatta et al., 2019). The purpose of export performance is to determine the extent to which the company was able to achieve its desired goals in the field of exports and international trade and to what extent it achieved the predicted outlook (Alteren & Tudoran, 2016).

International Marketing Capability

In today's interconnected world, a thorough understanding of each country's issues and challenges is essential for successful entry into global markets. Adopting strategies tailored to each country's and market's conditions and taking specific actions in high-risk environments will be the key to success in international trade (Vorhies & Morgan, 2013). In order to survive

and outperform competitors, organizations have no choice but to equip themselves with an arsenal of powerful marketing tools. Marketing capabilities serve as a roadmap for developing effective business strategies and play a vital role in the performance and success of businesses. These capabilities act as catalysts that bring about appropriate behaviors to improve marketing performance (Morgan et al., 2018).

Digital Technologies

Information and communication technologies are recognized as one of the main fields of entrepreneurship in today's world (Del Giudice et al., 2019). In addition to transforming structures and procedures, these technologies have enabled companies to achieve economic growth (Rashidi et al., 2023). Digital technology with a social media approach can play a role in guiding various factors and areas to create new businesses. To achieve efficient entrepreneurship in this field, we must carefully consider all the environmental threads that affect our work, like a skilled weaver, and delicately weave them into the threads of our ideas and creativity (Salamzadeh et al., 2019).

Research Methodology

The present study is applicable in terms of purpose, and survey in terms of implementation method. The statistical population of the present study is all managers of companies in Khorasan Science and Technology Park; 160 persons among whom 141 samples were selected using non-random sampling method. The data collection tool was the standard questionnaire of Zohoor and Liu (2023) with 19 items.

Research findings

Data analysis was performed using the structural equation modeling method and SmartPLS 3 software. The results showed that strategic flexibility has a significant effect on international marketing capabilities and export performance of knowledge-based companies. Also, strategic flexibility has a significant effect directly and indirectly, through the mediating role of international marketing capabilities, on the export performance of knowledge-based companies. The moderating role of adaptation to digital technologies in the effect of strategic flexibility on international marketing capabilities was not confirmed.

Conclusion

The first objective of this study was to investigate the effect of strategic flexibility on the international marketing capabilities of export companies in Khorasan Science and Technology Park. The results confirm the significance of this effect. The second objective of this study was to investigate the effect of strategic flexibility on the export performance of export companies in Khorasan Science and Technology Park. Accordingly, the results indicate that this effect is significant and the second hypothesis is confirmed. The third objective of this study was to investigate the effect of international marketing capability on the export performance of exporting companies in Khorasan Science and Technology Park. The results confirm the significance of this effect. The fourth objective of this study was to investigate the effect of strategic flexibility on export performance through the mediating role of international marketing capabilities in exporting companies in Khorasan Science and Technology Park. Accordingly, the results confirm the significance of this effect. The fifth objective of this study was to investigate the moderating role of adaptation to digital technologies in the effect of strategic flexibility on the digital marketing capabilities of companies in Khorasan Science and Technology Park. It can be concluded that the adaptation to digital technologies variable does not moderate (strengthen or weaken) the relationship

between strategic flexibility and international marketing capabilities. These results were in line with the results of Sharafi & Mombeyni (2023), Behboodi et al., (2022), Amooamooha & Yazdani (2021), bashir khodaparasti et al., (2020), Nowrozi & Masum (2018), Evanthi & Azhar (2023), Navarro-Garcia et al., (2024), Zahoor & Lew (2023), Ling-Yee & Ogunmokon (2014), and (Joseph (2020).

According to the research results, the following suggestions were made:

Managers of Khorasan Science and Technology Park companies should pay attention to the tastes of consumers in the destination market and the quality of products in order to improve international marketing capabilities.

Managers of Khorasan Science and Technology Park companies, with the help of government organizations (such as the Export Development Center), should form a committee or union to conduct marketing research and exchange information.

Managers should reflect more on decisions about the marketing mix in the field of exports and examine target markets more and better.

Managers of Khorasan Science and Technology Park companies should consider the differences in their company's communication infrastructure, marketing, and legal systems with the target market.

Managers of Khorasan Science and Technology Park companies should invest in adopting digital technologies that can provide timely access to information and identify market opportunities.

استراتژی های بازاریابی در نقل و انتقالات ورزشی: شفافیت رقابت پذیری و حقوق بازیکنان در بازار جهانی

محمد سعید کیانی^۱ ID، لیلا نظری^۲ ID

۱- دکتری گروه مدیریت ورزشی، واحد کرمانشاه، دانشگاه آزاد اسلامی، کرمانشاه، ایران

۲- دانشجوی دکتری، مدیریت ورزشی دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

چکیده

هدف اصلی این پژوهش، ارائه راهکارهایی برای مدیریت انتقال و انتقالات در بازار جهانی ورزش است. این مطالعه با بهره گیری از روش تحلیل تطبیقی، به بررسی قوانین انتقال و انتقالات در دو نهاد بین المللی فیفا و فیبا، همچنین تحلیل مدل های بازاریابی باشگاه های حرفه ای و سیاست های تاثیرگذار مالی بر معاملات بازیکنان پرداخته است. افزون بر این، مطالعاتی که برای باشگاه های مطرح ورزشی انجام شده است، به منظور بررسی شیوه های بهره برداری از استراتژی های بازاریابی نوین در جذب و انتقال بازی های مورد استفاده قرار گرفته است. یافته های حاکی از آن ها است که باشگاه هایی که به طور نظام مند از داده محوری، بازاریابی هوشمند و برندسازی بازیکنان سودمند می برند، عملکرد موفقتری در زمینه انتقال و انتقالات دارند. در مقابل، ضعف در شفافیت مالی، قدرت نابرابر باشگاه ها و نبود عدالت ساختاری، باعث کاهش عملکرد بازیکنان و افزایش نفوذ در این بازار می شود. نتایج نشان می دهد که به کارگیری استراتژی های بازاریابی نوین، به ویژه بهره برداری از توانایی های داده ها و برندسازی بازیکنان، می تواند باعث پیشرفت و انتقال انتقالات ورزشی شود. همچنین، افزایش شفافیت مالی، همراه با کاهش شکاف های اقتصادی میان باشگاه ها، نه تنها باعث حفظ حقوق بازیکنان می شود، بلکه رقابت پذیری بیشتری را در بازار جهانی ارائه خواهد کرد. این مطالعه با تحلیل مقررات بین المللی و مدل های موفق باشگاهی، پیشنهادهایی کاربردی برای مدیریت کارآمدتر بازار نقل و انتقالات را ارائه می دهد که می تواند به کاهش وابستگی به واسطه ها و بهبود عملکرد عملکردی و حرفه ای این حوزه منجر شود.

تاریخ دریافت: ۰۴ شهریور ۱۴۰۳

تاریخ بازنگری: ۰۱ دی ۱۴۰۳

تاریخ پذیرش: ۰۲ آذر ۱۴۰۳

کلید واژه ها:

بازاریابی ورزشی،
نقل و انتقالات،
شفافیت مالی،
رقابت پذیری،
حقوق بازیکنان.

لطفاً به این مقاله استناد کنید (APA): کیانی، محمد سعید و نظری، لیلا. (۱۴۰۳). استراتژی های بازاریابی در نقل و انتقالات ورزشی: شفافیت رقابت پذیری و حقوق بازیکنان در بازار جهانی. فصلنامه رویکردهای نوین در مدیریت و بازاریابی، ۳(۳)، ۲۷-۴۶.

<https://doi.org/10.22034/jnamm.2025.508258.1073>

Authors retain the copyright and full publishing rights.
Published by Research Center of Resource Management Studies and Knowledge-Based Business. This article is an open access article licensed under the Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0)

ناشر: مرکز پژوهشی مطالعات مدیریت منابع و کسب و کار دانش محور

نویسنده مسئول: محمد سعید کیانی

ایمیل: mohammadsaeidkiani@gmail.com

مقدمه

در دنیای ورزش امروز، جابه‌جایی‌های بین‌المللی بخش مهمی از روند جهانی شدن را تشکیل می‌دهند و تأثیر چشمگیری بر عملکرد ورزشی باشگاه‌ها و وضعیت اقتصادی آنها دارند (Kuzina, 2012). ورزشکاران حرفه‌ای که با دستمزدهای بالا فعالیت می‌کنند، در چارچوب قراردادهای بین‌المللی قرار می‌گیرند و این انتقالات به‌طور مستقیم بر حقوق کاری، تعهدات قراردادی و شرایط استخدامی آنها اثرگذار است (Kuzina, 2012). با توجه به افزایش اهمیت انتقالات بین‌المللی، ضرورت تضمین عدالت و شفافیت در این فرآیند، به‌ویژه از منظر حقوق کار، بیش از پیش احساس می‌شود (Pearson, 2015).

بحث حکمرانی مطلوب در نهادهای بین‌المللی و سازمان‌های ورزشی موضوعی است که سال‌ها مورد توجه قرار گرفته است (Purikad 2021). این موضوع به‌ویژه در سال ۲۰۰۱، در اولین کنفرانس اروپایی حکمرانی ورزشی، به‌عنوان یکی از مسائل کلیدی مطرح شد (Purikad 2021). بازار کار بین‌المللی برای ورزشکاران فرصتی بی‌سابقه فراهم کرده است تا بتوانند در باشگاه‌های کشورهای مختلف فعالیت کنند که این امر منجر به افزایش رقابت و ارتقای سطح کیفی ورزش در سطح جهان شده است، از سوی دیگر، انتقالات ورزشی اثرات اقتصادی قابل توجهی دارند؛ زیرا مبالغ انتقال، حق کمیسیون نمایندگان و سایر جنبه‌های مالی، نقشی کلیدی در وضعیت اقتصادی باشگاه‌ها و لیگ‌ها ایفا می‌کنند (Purikad 2021). رشد اقتصادی ناشی از این انتقالات، نه تنها موجب توسعه زیرساخت‌های ورزشی می‌شود، بلکه به پیشرفت کلی صنعت ورزش نیز کمک می‌کند، علاوه بر این، تحرک بین‌المللی ورزشکاران به تعاملات فرهنگی و ادغام اجتماعی میان ملت‌ها دامن می‌زند که تأثیر مثبتی بر جامعه دارد. انتقال بازیکنان در سطح بین‌المللی به‌طور مستقیم بر حقوق شغلی آنها اثر می‌گذارد که شامل تغییرات در میزان دستمزد، مزایای اجتماعی، مدت قرارداد، خدمات درمانی و دیگر حمایت‌های شغلی می‌شود (Sickman, 2006). فرآیند انتقال معمولاً مستلزم فسخ قرارداد پیشین و عقد یک قرارداد جدید است که در برخی موارد می‌تواند منجر به نقض حقوق ورزشکاران و یا خلف وعده باشگاه‌ها در اجرای تعهداتشان شود، برای مقابله با این مشکلات، نهادهای ورزشی مانند فیفا و فیبا، مقرراتی را برای محافظت از بازیکنان در برابر سوءاستفاده و تضییع حقوق آنها تدوین کرده‌اند و قوانین شفاف‌تری را برای نقش نمایندگان و باشگاه‌ها وضع نموده‌اند، همان‌طور که بیان شده است، مطابق با مقررات انجمن‌های ملی فوتبال، بازیکنان حرفه‌ای باید به‌عنوان کارکنان رسمی شناخته شوند و اتحادیه‌های بازیکنان باید بر پایه عضویت حرفه‌ای آنها در جایگاه کارمند تشکیل شوند (Sickman 2006). ورزشکاران حرفه‌ای به‌عنوان اعضای نیروی کار، نه تنها حقوقی دارند که از رابطه شغلی آنها با باشگاه‌ها و فدراسیون‌ها ناشی می‌شود، بلکه از حقوق بشر گسترده‌تری برخوردارند که در توافقات بین‌المللی و قوانین داخلی گنجانده شده‌اند (United Nations, 1948). در این میان، حق اشتغال یکی از حقوق پایه‌ای انسان‌ها است که در اسناد جهانی مختلف به رسمیت شناخته شده و ورزشکاران هم از این قاعده مستثنی نیستند (United Nations, 1948). ماده ۲۳ اعلامیه جهانی حقوق بشر تصریح می‌کند که هر فرد حق انتخاب شغل، برخورداری از شرایط کاری عادلانه و مصونیت از بیکاری را دارد، ورزشکاران به‌عنوان بخشی از نیروی کار جهانی، باید در شرایطی کار کنند که برابری، کرامت انسانی و عدالت را رعایت کند (United Nations 1948).

علاوه بر اعلامیه جهانی حقوق بشر، میثاق بین‌المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی نیز بر حق کار تأکید دارد و ماده ۶ این میثاق تأکید می‌کند که افراد باید امکان انتخاب شغل مورد نظر خود را داشته و در برابر کار شایسته، دستمزد مناسب دریافت کنند، این حقوق برای ورزشکاران که در چارچوب فدراسیون‌ها و باشگاه‌ها فعالیت می‌کنند، حیاتی است. آن‌ها باید قادر باشند قراردادهایی ببندند که شرایط منصفانه، حقوق اجتماعی و امنیت در برابر استثمار را برایشان فراهم کند (United Nations, 1966). هر فصل، باشگاه‌ها در تلاشند تا عملکرد تیم‌های خود را تقویت کرده و از طریق جذب استعدادهای جدید و انتقال بازیکنان کلیدی، ارزش تیم خود را افزایش دهند (Horak et al., 2024).

پس از تصمیم دادگاه اتحادیه اروپا در مورد رأی بوسمان، اهمیت نقل و انتقالات در اروپا به شدت افزایش یافت و این فرآیند به بخش عمده‌ای از عملکرد باشگاه‌ها تبدیل شد (Court of Justice, 1995). ورزشکاران نباید فقط به عنوان ابزاری برای کسب موفقیت‌های ورزشی یا تجاری باشگاه‌ها تلقی شوند (Welsh, 2020). آن‌ها انسان‌هایی هستند که تمام حقوق انسانی، از جمله دسترسی به شرایط کاری شایسته را دارند (ولش، ۲۰۲۰). بنابراین، در بررسی روابط شغلی در ورزش، باید حقوق ویژه ورزشکاران به عنوان کارکنان و همچنین حقوق بنیادین آن‌ها را در برابر تبعیض، کار اجباری و سوءاستفاده در نظر گرفت (Dotsenko and Avskulov, 2020). در نظام حقوقی ورزش، تفاوت‌های بارزی میان قوانین مربوط به انتقالات داخلی و بین‌المللی وجود دارد (European Commission, 2013). در حالی که نقل و انتقالات داخلی تحت نظر قوانین ملی قرار دارد، انتقالات میان کشورها طبق مقررات فیفا و سایر نهادهای بین‌المللی تنظیم می‌شود، این مقررات بین‌المللی برای ارتقای رقابت جهانی، سازماندهی مسابقات و تسهیل تعاملات ورزشی بین کشورها ضروری است (Horak et al., 2024).

با وجود این مقررات، بسیاری از معاملات نقل و انتقال هنوز شفافیت کافی ندارند، به‌ویژه در زمینه مسائل مالی و شرایط کاری که می‌تواند تهدیداتی برای ورزشکاران به همراه داشته باشد، همچنین، هم‌راستایی ضعیف میان قوانین کار ملی و مقررات بین‌المللی مشکلاتی را در محافظت از حقوق ورزشکاران ایجاد می‌کند، علاوه بر این، مسائل قانونی مربوط به مهاجرت کاری نظیر تابعیت، ویزا و شرایط قانونی برای ورزشکارانی که جابه‌جا می‌شوند، چالش‌های بسیاری به همراه دارد، در این راستا، لزوم توسعه یک چارچوب نظارتی کارآمدتر برای نقل و انتقالات بین‌المللی برای حفظ شفافیت و حمایت از حقوق شغلی ورزشکاران در محیط‌های ورزشی جهانی شده، کاملاً محسوس است (Horak et al., 2024).

بررسی ادبیات و پیشنهاد تحقیق:

ادبیات پژوهشی نشان می‌دهد که انتقالات بین‌المللی بازیکنان، یکی از ارکان اصلی ورزش حرفه‌ای مدرن، به‌ویژه در رشته‌هایی مانند فوتبال و بسکتبال، محسوب می‌شود (Horak et al., 2024; Pearson, 2015). مطالعات مختلف نشان داده‌اند که این فرآیند نه تنها بر ساختارهای اقتصادی باشگاه‌ها تأثیر می‌گذارد، بلکه چارچوب‌های حقوقی حاکم بر روابط قراردادی را نیز متحول کرده است (Kuzina, 2012). یکی از نقاط عطف مهم در این حوزه، رأی بوسمن در سال ۱۹۹۵ بود که محدودیت‌های مربوط به نقل و انتقال بازیکنان در اتحادیه اروپا را تغییر داد و آزادی بیشتری برای ورزشکاران در انتخاب مقصد حرفه‌ای خود فراهم کرد.

یکی از مطالعات اخیر که به ابعاد اقتصادی و حقوقی انتقالات پرداخته، پژوهش (Horak et al. 2024) است که به طور ویژه بر تحلیل تأثیر این فرآیندها در فوتبال اروپا تمرکز دارد. در این پژوهش، قوانین انتقالات اتحادیه اروپا بررسی شده و مشخص شده است که این قوانین چگونه بر آزادی تحرک بازیکنان و وضعیت مالی باشگاه‌ها تأثیر گذار هستند. در این راستا، چندین پرونده حقوقی کلیدی مانند بوسمن، لهتونن، برنارد و رویال آنتورپ مورد بررسی قرار گرفته تا روند تکاملی مقررات حاکم بر نقل و انتقالات مشخص شود این پژوهش از این جهت حائز اهمیت است که علاوه بر ارائه تجزیه و تحلیل حقوقی، به چالش‌های موجود در زمینه حقوق بازیکنان و مسئولیت‌های باشگاه‌ها نیز پرداخته و بر اهمیت تعادل میان سیاست‌های قانونی و استراتژی‌های مالی در فوتبال تأکید می‌کند.

در مجموع، یافته‌های این مطالعات نشان می‌دهد که با وجود اجرای مقرراتی از سوی فدراسیون‌های بین‌المللی مانند فیفا و فیبا، چالش‌های متعددی در مسیر تحقق شفافیت و عدالت در بازار نقل و انتقالات جهانی وجود دارد (FIFA, 2001; FIBA, 2010). یکی از این چالش‌ها، نابرابری مالی میان باشگاه‌هاست، به گونه‌ای که باشگاه‌های ثروتمندتر نفوذ بیشتری در مذاکرات دارند و این امر رقابت سالم را تحت تأثیر قرار می‌دهد (Frank, 2018). علاوه بر این، نبود سازوکارهای نظارتی یکپارچه در سطح جهانی باعث شده که اجرای مقررات در لیگ‌ها و کشورها به صورت ناهماهنگ صورت گیرد و این امر می‌تواند منجر به سوءاستفاده‌های قراردادی و معاملات غیرشفاف شود (Bill, 2023). همچنین، حمایت ناکافی از ورزشکاران جوان و بازیکنان کم‌تجربه یکی دیگر از معضلاتی است که می‌تواند منجر به تضییع حقوق این افراد شود. در نهایت، مسئله مالکیت شخص ثالث و هزینه‌های مربوط به واسطه‌ها نیز از جمله عواملی است که شفافیت در فرآیند نقل و انتقالات را با چالش مواجه می‌کند (Horak et al. 2024). بنابراین، با وجود اصلاحات انجام شده، هنوز نیاز به تدوین سیاست‌های کارآمدتر و نظارت مؤثرتر برای تضمین حقوق ورزشکاران و تعادل منافع میان باشگاه‌ها، بازیکنان و سایر ذینفعان احساس می‌شود.

روش تحقیق:

این پژوهش با هدف تحلیل تطبیقی مقررات نقل و انتقال حقوق ورزشکاران در فدراسیون‌های بین‌المللی با بررسی بر هم‌رستایی آن‌ها با کارگری و استانداردهای بین‌المللی کار، از یک مروری-تحلیلی برداشت شده است. در این راستا، روش تحقیق به صورت تلفیقی از تحلیل تطبیقی، تحلیل حقوقی، تحلیل سیستماتیک و ترکیب کیفی طراحی شده است. به طوری که می‌توان از طریق تفسیر و ارزیابی انتقادی حقوقی، اسناد بین‌المللی، قوانین فدراسیون‌ها و داده‌های تجربی، تصویری جامع و چندلایه از چالش‌ها و فرصت‌های موجود ارائه داد.

در گام نخست، از روش تحلیل تطبیقی برای مقایسه قوانین فیفا و فیبا در زمینه وضعیت و انتقال بازیکنان با اسناد بالادستی مانند اعلامیه جهانی و میثاق بین‌المللی حقوق بشر اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی استفاده شد. این مقایسه، ارزیابی انطباق‌اعد فدراسیونی با مفاهیم بنیادین حقوق کار مانند آزادی، حق بر دستمزد عادلانه و اصل تبعیض را فراهم ساخت. تغییرات انتقال فیفا تصویب ۲۰۰۱ و ضوابط انتقال بین‌المللی بازیکنان در فیبا (۲۰۱۰) به عنوان نمونه‌های کلیدی بررسی شدند.

در مرحله، با استفاده از روش تحلیل اسناد و ترکیبات، اطلاعات برگرفته از قوانین داخلی فدراسیون‌ها، رویه‌های حقوقی، و مطالعات باشگاه‌های ورزشی برجسته بعد، تحلیل کیفی قرار گرفت. این روش به درک چگونگی اجرای قوانین، قراردادهای انتقال و چالش‌های ساختاری در بازار جهانی انتقال و کمک کرد. به‌ویژه، جنبه‌هایی مانند نقش واسطه‌ها، ابهام در توافقات مالی، و آثار نابرابری قدرت چانه‌زنی میان باشگاه‌ها و بازیکنان تحلیل شدند. در ادامه، با بهره‌گیری از روش تحلیل سیستماتیک، شرایط کلی بازار بین‌المللی ورزشی با توجه به نابرابری‌های اقتصادی و سلطه باشگاه‌های ثروتمند بر فرآیندهای انتقال انجام شد. این تحلیل، از دیدگاه اقتصادی-حقوقی، به‌عنوان مهم‌ترین اهمیت عدم توازن رقابتی، انتخاب منابع در باشگاه‌های ممتاز، و فقدان فرصت‌های برابر برای باشگاه‌های کوچکتر و بازیکنان کم‌تجربه پرداخت است.

در نهایت، روش تحلیل حقوقی برای تفسیر دقیق‌تر از متون قانونی، رویه‌ها و قوانین اجرایی در مقررات فیفا، فیبا و سایر نهادهای بین‌المللی به کار گرفته شد. این روش، زمینه‌ساز مغایرت‌ها، خلأها و نقاط ضعف در وضعیت فعلی بود و از آن برای پیش‌بینی مسیرهای اصلاحی در آینده بهره‌برداری می‌شود. این پژوهش از نظر دیدگاه، تحقیقی مروری-تحلیلی با ماه اکتشافی است که با بررسی و تحلیل نقدی متون معتبر علمی، اسناد رسمی و قوانین حقوقی، به بررسی ساختاری و تحقیقاتی و انتقال ورزشکاران در سطوح بین‌الملل پرداخت است.

یافته‌ها:

تأثیر فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی در مدیریت نقل و انتقالات

فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی نقشی اساسی در نظارت بر فرآیندهای انتقال ورزشکاران میان باشگاه‌ها و کشورهای مختلف ایفا می‌کنند. این سازمان‌ها با تدوین و اجرای قوانین خاص، به دنبال تضمین شفافیت، انصاف و هماهنگی با اصول و استانداردهای پذیرفته‌شده جهانی هستند. وظیفه اصلی این فدراسیون‌ها ایجاد توازن میان منافع باشگاه‌ها و حقوق ورزشکاران است، به‌گونه‌ای که فرآیندهای نقل و انتقال از لحاظ قانونی و شغلی منصفانه و محافظت‌شده باشند (Hizoduka 2011).

در سطح جهانی، فدراسیون‌های مختلف در رشته‌های ورزشی گوناگون فعالیت می‌کنند که علاوه بر نظارت بر مسابقات، بر جنبه‌های مختلف نقل و انتقالات، قراردادها و حقوق شغلی ورزشکاران نیز نظارت دارند. هر فدراسیون با توجه به ویژگی‌های خاص رشته ورزشی خود، قوانین خاصی را برای تنظیم فرآیندهای نقل و انتقال وضع می‌کند. به‌طور مثال، در رشته‌هایی مانند فوتبال، بسکتبال، هاکی و تنیس، فدراسیون‌های مربوطه قوانین دقیقی برای نقل و انتقالات میان باشگاه‌ها دارند و به مسائلی همچون اختلافات شغلی و رعایت تعهدات قراردادی رسیدگی می‌کنند.

این فدراسیون‌ها در سطح جهانی فعالیت کرده و برای هر رشته ورزشی، اصول کلی روابط کاری و تنظیم نقل و انتقالات را با توجه به خصوصیات آن رشته تنظیم می‌کنند. در حالی که حقوق اساسی ورزشکاران، نظیر حق کار و حقوق قراردادی، جنبه‌ای جهانی دارد، اما جزئیات قوانین نقل و انتقالات می‌تواند بسته به نوع ورزش تفاوت‌های چشمگیری داشته باشد. این تفاوت‌ها به عواملی مانند ساختار اقتصادی و مالی بازارها، توان مالی باشگاه‌ها و نحوه سازمان‌دهی رقابت‌ها بستگی دارد. به همین دلیل، در یک مقاله نمی‌توان تمامی فدراسیون‌ها و فعالیت‌های آن‌ها در زمینه نقل و

انتقالات را مورد بررسی قرار داد. به طور خاص، در این مقاله بر روی دو فدراسیون اصلی، یعنی فدراسیون بین‌المللی فوتبال (فیفا) که مسئول تنظیم فوتبال جهانی است و فدراسیون بین‌المللی بسکتبال (فیبا) که بر مسابقات بسکتبال جهانی نظارت دارد، تمرکز شده است. این دو فدراسیون نمایانگر اصول و رویکردهای کلیدی در تنظیم نقل و انتقالات و حفظ حقوق کارگری ورزشکاران هستند. سایر فدراسیون‌ها نیز به عنوان موضوعات تحقیقاتی در آینده مطرح خواهند شد، چرا که هر کدام ویژگی‌های خاص خود را دارند و نیازمند توجه ویژه در زمینه روابط کار جهانی در ورزش هستند. فدراسیون بین‌المللی فوتبال (فیفا) در طول سال‌ها مجموعه‌ای از قوانین اساسی را برای تنظیم وضعیت و نقل و انتقال بازیکنان به تصویب رسانده است، که یکی از مهم‌ترین این قوانین، «مقررات وضعیت و نقل و انتقال بازیکنان» (RSTP) است. این مقررات که در سال ۲۰۰۱ توسط فیفا به تصویب رسید، به طور مرتب تغییر کرده و به‌روزرسانی شده‌اند تا با تحولات مختلف در صنعت فوتبال، قوانین حقوقی و نیازهای بازار کار بازیکنان همگام شوند. این مقررات برای باشگاه‌ها، بازیکنان و اتحادیه‌ها استانداردهایی یکسان تعیین کرده‌اند تا نحوه انجام نقل و انتقالات و روابط قراردادی را مشخص نمایند. هدف این مقررات تضمین شفافیت، انصاف و حفظ حقوق تمامی ذی‌نفعان در نقل و انتقالات است (Porika, 2011).

تعیین مدت‌زمان حداکثر پنج سال برای قراردادهای ایجاد شرايطی که در آن یک بازیکن ممکن است به‌طور ناخواسته به یک قرارداد بلندمدت گرفتار شود، جلوگیری می‌کند و به او این امکان را می‌دهد که در صورت تغییر در سطح حرفه‌ای یا ارزش بازار خود، قرارداد را بازنگری کند. تعیین حداقل مدت قرارداد تا پایان فصل نیز تضمین می‌کند که بازیکنان در میانه فصل بی‌کار نمی‌مانند. همچنین، به‌عنوان انعطاف‌پذیری در قراردادهای ملی، امکان تنظیم قراردادهایی با مدت زمان متفاوت فراهم است که با توجه به قوانین داخلی کشورها می‌تواند با شرایط قانونی تطابق یابد. این تغییرات به حفظ هماهنگی بین قوانین ملی و بین‌المللی در زمینه روابط کاری ورزشکاران کمک می‌کند (Koshovyi, ۲۰۱۵). یکی از موارد دیگر که در این مقررات به آن توجه ویژه شده، حفاظت از حقوق بازیکنان زیر ۱۸ سال است. محدود کردن مدت قرارداد به سه سال برای بازیکنان نوجوان از ایجاد تعهدات طولانی‌مدت برای آنها که ممکن است تمام ابعاد آن را درک نکنند، جلوگیری می‌کند (Pollack, 2018). این محدودیت به آنها فرصت می‌دهد پس از رسیدن به سن قانونی، شرایط قرارداد خود را تغییر دهند و یا باشگاه دیگری انتخاب کنند. علاوه بر این، بازیکنان زیر سن بیشتر در معرض فشار از طرف باشگاه‌ها و نمایندگان قرار دارند و تعیین محدودیت برای مدت‌زمان قرارداد از سوءاستفاده و بهره‌برداری از توانمندی‌های آنان جلوگیری می‌کند. این شرایط همچنین اطمینان می‌دهد که حقوق آنان در جنبه‌های دیگر مانند آموزش و رشد شخصی خارج از عرصه فوتبال حفظ می‌شود. وجود قوانین روشن در زمینه قراردادهای نوجوانان به جلوگیری از هرگونه اختلاف قانونی کمک کرده و شفافیت و قانونی بودن قراردادهای تضمین می‌کند (Girard, 2019). بنابراین، ماده ۱۸(۲) مقررات RSTP نه تنها چارچوب قانونی برای روابط قراردادی بازیکنان فوتبال را تعیین می‌کند، بلکه به‌عنوان ابزاری برای حفاظت از حقوق بشر و حقوق شغلی بازیکنان عمل می‌کند و به آنها این امکان را می‌دهد که در شرایطی منصفانه و شفاف، به توسعه حرفه‌ای خود بپردازند. یکی دیگر از نکات مهم در مقررات، بحث پنجره‌های نقل و انتقالات است. هر کشور در سال دو پنجره نقل و انتقالات دارد: یکی در فصل تعطیلات و دیگری در میانه فصل. این پنجره‌ها برای حفظ نظم و ثبات در فوتبال حرفه‌ای از اهمیت بالایی برخوردار هستند (Horak et al.,

2024). این پنجره‌ها رقابت منصفانه را حفظ کرده و منافع بازیکنان و باشگاه‌ها را تضمین می‌کنند و جنبه‌های مالی و توسعه کلی ورزش را تنظیم می‌کنند. فدراسیون‌های ورزشی با محدود کردن نقل و انتقالات به این دوره‌های زمانی مشخص، محیطی عادلانه و پیش‌بینی‌پذیر برای تمامی ذی‌نفعان ورزش ایجاد می‌کنند (FIFA, 2024). در زمینه جبران خسارت نقل و انتقالات، فیفا قوانین خاصی را وضع کرده است که طبق آن باشگاهی که بازیکنی را قبل از پایان قراردادش با باشگاه قبلی می‌خرد، موظف به پرداخت مبلغی جبران خسارت می‌شود. این مبلغ بر اساس عواملی چون ارزش بازار بازیکن، سن وی و سایر فاکتورهای تاثیرگذار تعیین می‌شود. علاوه بر این، مقررات RSTP از ثبات قراردادها حمایت می‌کند و اطمینان حاصل می‌کند که باشگاه‌ها و بازیکنان تا پایان مدت قرارداد خود به تعهداتشان عمل کنند. در صورتی که قرارداد پیش از موعد و بدون دلیل معتبر فسخ شود، طرف نقض‌کننده ممکن است با مجازات‌های انضباطی مواجه گردد (Bailey, 2023). همچنین، اختلافات مربوط به نقل و انتقالات تحت نظارت دقیق RSTP قرار دارد. برای رسیدگی به این اختلافات، "اتاق حل اختلاف" خاصی ایجاد شده است که به مناقشات میان باشگاه‌ها و بازیکنان در زمینه شرایط قرارداد و جبران خسارت رسیدگی می‌کند. یکی از نکات قابل توجه این است که باشگاه‌هایی که در پرورش یک بازیکن جوان مشارکت داشته‌اند، حق دریافت جبران خسارت از باشگاهی که قرارداد جدیدی با آن بازیکن امضا می‌کند، دارند. این قانون به باشگاه‌ها انگیزه می‌دهد تا منابع خود را برای پرورش استعدادها و جوان سرمایه‌گذاری کنند، چرا که می‌دانند این سرمایه‌گذاری‌ها از طریق جبران خسارت مالی به آنها بازخواهد گشت (FIFA, 2001).

مقررات RSTP مجموعه‌ای جامع از قوانین است که جنبه‌های مختلف نقل و انتقالات فوتبال را تنظیم کرده و تلاش می‌کند تا منافع بازیکنان، باشگاه‌ها و سایر ذی‌نفعان را متعادل کند. این مقررات به ترویج شفافیت و ثبات در فرآیندهای نقل و انتقالات کمک کرده و تضمین می‌کند که تمامی طرف‌ها به شرایط قرارداد خود پایبند باشند. برای افزایش شفافیت بیشتر، فیفا سیستم تطابق نقل و انتقالات (TMS) را در سال ۲۰۱۰ معرفی کرد. این سیستم الکترونیکی به باشگاه‌ها اجازه می‌دهد تا اطلاعات مربوط به بازیکنان را در زمان واقعی به اشتراک بگذارند، که باعث کاهش احتمال دستکاری و فساد در این فرآیندها شده است (FIFA 2001).

برای مقایسه، تجربه فدراسیون بین‌المللی بسکتبال در زمینه نقل و انتقالات بین‌المللی باید مورد بررسی قرار گیرد. مهم‌ترین سند قانونی فیفا که فرآیندهای نقل و انتقال بازیکنان را تنظیم می‌کند، "مقررات مربوط به نقل و انتقالات بین‌المللی بازیکنان" است. این مقررات شرایط و روندهای نقل و انتقالات بین باشگاه‌های کشورهای مختلف را مشخص می‌کنند. سیستم "نامه تسویه حساب" فیفا به‌طور خاص برای تضمین قانونی بودن انتقال بازیکنان و رعایت تعهدات کاری طراحی شده است. همچنین، فیفا قوانینی برای حمایت از بازیکنان زیر ۱۸ سال دارد که محدودیت‌هایی برای انتقالات بین‌المللی آنها وضع می‌کند (FIBA, 2010). فیفا همچنین یک دادگاه داوری برای حل اختلافات میان بازیکنان و باشگاه‌ها ایجاد کرده است که حل سریع و عادلانه مناقشات را تسهیل می‌کند. در نتیجه، با وجود تفاوت‌های خاص در ورزش‌ها، فدراسیون‌های فیفا و فیفا سیستم‌های مشابهی برای تنظیم نقل و انتقالات دارند که شامل محافظت از حقوق

بازیکنان و حل اختلافات است (چپلت و کوبلر-مبوت^۱، ۲۰۱۲). به طور کلی، فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش تنها مسئولیت سازماندهی و کنترل مسابقات را ندارند، بلکه نقش مهمی در فراهم آوردن چارچوب‌های قانونی دارند که منافع باشگاه‌ها و ورزشکاران را حفظ کند. این فدراسیون‌ها به‌عنوان میانجی‌گر بین ذی‌نفعان عمل کرده و قوانین خاصی را وضع می‌کنند که فرآیندهای نقل و انتقالات را منصفانه و شفاف می‌سازد. همچنین، این فدراسیون‌ها تلاش می‌کنند تا هماهنگی میان قوانین ملی مختلف را تسهیل کنند، به‌گونه‌ای که فرآیندهای نقل و انتقالات در سطح بین‌المللی یکسان شوند. بنابراین، فدراسیون‌های بین‌المللی ورزش با ایجاد شرایطی که در آن منافع تمامی طرف‌ها حفظ شود، بازار نقل و انتقالات را به‌طور مؤثر مدیریت کرده و حقوق ورزشکاران را به‌عنوان کارکنان در نظر می‌گیرند.

در نتیجه، فدراسیون‌های بین‌المللی در جهت تعیین استانداردهایی گام برمی‌دارند که رقابت منصفانه را ترویج داده، حقوق بازیکنان را محافظت کرده و ثبات بازار فوتبال و بسکتبال را تضمین کنند و در نهایت به توسعه روابط ورزشی جهانی کمک کنند. با وجود تنظیمات مؤثری که فدراسیون‌های بین‌المللی برای نقل و انتقالات در نظر گرفته‌اند، همچنان چالش‌هایی وجود دارد که شفافیت و انصاف در این فرآیندها را تحت سؤال قرار می‌دهند. در ادامه مقاله قصد داریم به این چالش‌ها پرداخته و آنها را بررسی کنیم.

بازار نقل و انتقالات: چالش‌های شفافیت و نابرابری مالی.

اگرچه فدراسیون‌های ورزشی بین‌المللی نظیر فیفا و فیبا مجموعه‌ای از قوانین روشن برای تنظیم فرآیندهای نقل و انتقالات معرفی کرده‌اند، اما مسأله شفافیت در معاملات و نابرابری مالی میان باشگاه‌ها همچنان به‌عنوان یکی از چالش‌های اساسی در ورزش‌های مدرن باقی مانده است. این چالش‌ها تأثیرات منفی بر رقابت‌های ورزشی و ثبات اقتصادی تیم‌ها دارند. اطمینان از شفافیت در قراردادهای نقل و انتقالات به‌عنوان ابزاری برای مقابله با فساد، تقلب و طرح‌های مالی مبهم اهمیت دارد. سیستم تطابق نقل و انتقالات فیفا که پیشتر ذکر شد، با هدف خودکارسازی و نظارت بر جابجایی‌های بین‌المللی بازیکنان از طریق ارائه اطلاعات دقیق در زمان واقعی طراحی شد. با این حال، برخی از معاملات همچنان در پرده‌ای از ابهام قرار دارند، به‌ویژه هنگامی که پاداش‌های مخفی یا پرداخت‌های شخص ثالث در میان باشد که در اسناد رسمی ثبت نمی‌شود (Nicolillo and Zampati, 2016).

در نتیجه، موفقیت مالی یک سازمان ورزشی ممکن است همیشه با انتظارات ذی‌نفعان آن تطابق نداشته باشد اگر نتایج ورزشی مورد انتظار به دست نیاید. این وضعیت در باشگاه‌های فوتبال اروپا به وضوح دیده می‌شود، جایی که دستیابی به عملکرد مطلوب در زمین بازی تأثیر زیادی بر استراتژی مدیریت باشگاه‌ها دارد (Kennedy, 2013). عدم شفافیت در فرآیندهای نقل و انتقالات ممکن است منجر به دستکاری شده و اعتماد عمومی به صنعت ورزش را آسیب بزند (Yaroshenko et al., 2022). گاهی اوقات، عوامل، باشگاه‌ها یا سایر ذی‌نفعان از ابزارهای مالی پیچیده استفاده می‌کنند تا شرایط واقعی قراردادها را پنهان کنند، که این امر مانع از نظارت مؤثر توسط فدراسیون‌های بین‌المللی و مقامات ذی‌ربط می‌شود. این وضعیت می‌تواند منافع بازیکنان را به خطر بیندازد، چرا که ممکن است حقوق آنها به دلیل این توافقات غیرشفاف نادیده گرفته شود.

¹ Chappellet & Kubler-Mabbott

یکی دیگر از مشکلات مهم بازار نقل و انتقالات، نابرابری مالی میان باشگاه‌های ثروتمند و باشگاه‌های ضعیف‌تر است. باشگاه‌های مالی قدرتمند به دلیل منابع مالی زیاد و دسترسی به سرمایه‌گذاری‌ها، قادرند بازیکنان برجسته‌ای جذب کنند (Barajas and Rodriguez, 2014). پرداخت‌های سنگین برای نقل و انتقالات، قراردادهای چند میلیون دلاری و توانایی ارائه پاداش‌های بزرگ، این باشگاه‌ها را به بازیگران اصلی بازار تبدیل می‌کند (Buchels and Lopata, 2017). در مقابل، باشگاه‌های کوچک‌تر که منابع مالی کمتری دارند، توان رقابت با تیم‌های بزرگ‌تر را ندارند. این وضعیت مانع از جذب بازیکنان با استعداد و کاهش رقابت در مسابقات ملی و بین‌المللی می‌شود (European Commission, 2018). به این ترتیب، استعدادهای ورزشی در تعدادی محدود از باشگاه‌های ثروتمند جمع می‌شوند و این مسئله تعادل کلی لیگ‌ها را بر هم می‌زند (Alwad, 2018). نابرابری مالی همچنین مشکلاتی برای بازیکنان جوان به همراه می‌آورد (مک اینز، ۲۰۱۷). باشگاه‌های کوچک‌تر که نقش مهمی در پرورش بازیکنان جوان دارند، معمولاً از جبران مالی مناسب برای پرورش این استعدادهای برخوردار نیستند (Lambo, 2011). این امر می‌تواند موجب شود که باشگاه‌هایی که سرمایه‌گذاری زیادی در توسعه بازیکنان جوان کرده‌اند، آن‌ها را به تیم‌های ثروتمندتر بفروشند بدون آنکه جبران مالی مناسبی دریافت کنند.

عدم شفافیت در معاملات نقل و انتقالات و نابرابری مالی میان باشگاه‌ها پیامدهای منفی گسترده‌ای برای صنعت ورزش ایجاد می‌کند. نبود رقابت برابر منجر به کاهش علاقه هواداران به مسابقات می‌شود و شانس موفقیت تیم‌های کوچک‌تر در رقابت‌ها کاهش می‌یابد (Frank, 2018). بازیکنان در تیم‌های ثروتمند از قراردادهای بهتر، شرایط کاری مناسب‌تر، مزایای تأمین اجتماعی و امکانات بهتر برای رشد برخوردارند. در حالی که ورزشکاران در باشگاه‌های کوچک‌تر غالباً با قراردادهای ضعیف‌تر و فرصت‌های کمتری برای پیشرفت شغلی مواجه می‌شوند، که این مسئله می‌تواند منافع آنها برای داشتن شرایط کاری مناسب را به خطر بیندازد. به دلیل سلطه تیم‌های بزرگ، بازیکنان در باشگاه‌های ضعیف‌تر ممکن است به کالاهایی برای فروش تبدیل شوند، زمانی که باشگاه‌ها برای حفظ شرایط مالی خود به فروش بهترین بازیکنان خود روی می‌آورند. این وضعیت ممکن است به استثمار منجر شود، جایی که منافع باشگاه‌ها بر منافع بازیکنان ارجحیت می‌یابد (Morrow, 2013). علاوه بر این، به دلیل نابرابری مالی، باشگاه‌های بزرگ می‌توانند حتی پیش از بسته شدن قراردادها، با وعده شرایط بهتری در آینده، بر قراردادهای بازیکنان تأثیر بگذارند که این امر منجر به تضعیف امنیت و ثبات روابط کاری در باشگاه‌های کوچک‌تر می‌شود. برای حفاظت از حقوق کاری بازیکنان و کاهش تأثیرات ناشی از عدم شفافیت معاملات و نابرابری مالی، ضروری است که اقداماتی جامع در سطح فدراسیون‌های بین‌المللی، اتحادیه‌های ملی و خود باشگاه‌ها صورت گیرد. اولین گام این است که استانداردهای حداقلی برای قراردادهای بازیکنان وضع شود تا شرایط کاری منصفانه تضمین گردد. فدراسیون‌های بین‌المللی می‌توانند الزامات قراردادی میان بازیکنان و باشگاه‌ها را به گونه‌ای تنظیم کنند که شامل حداقل حقوق، مدت قرارداد، ضمانت‌های اجتماعی و جبران خسارت در صورت فسخ قرارداد باشد. این اقدام به جلوگیری از استثمار بازیکنان، به ویژه در باشگاه‌های ضعیف‌تر، کمک می‌کند. علاوه بر این، الزام به افشای جزئیات قرارداد به‌طور شفاف می‌تواند از پنهان‌کاری‌های مالی که ممکن است حقوق

¹ MacInnes

ورزشکاران را نقض کند، جلوگیری کند (Windhalls and Hogg, 2019). این کار موجب افزایش شفافیت در روابط کاری شده و به بازیکنان این فرصت را می‌دهد که از منافع خود بهتر دفاع کنند. اجرای قوانین مالی عادلانه می‌تواند به‌طور مؤثری به تنظیم منابع مالی باشگاه‌ها کمک کند. محدود کردن هزینه‌های مرتبط با نقل و انتقالات نسبت به درآمدهای باشگاه‌ها، نه تنها به کاهش شکاف میان تیم‌های بزرگ و کوچک کمک خواهد کرد، بلکه باعث خواهد شد تا باشگاه‌های ضعیف‌تر بتوانند شانس رقابت بیشتری داشته باشند. این اقدامات به کاهش سلطه باشگاه‌های بزرگ با منابع مالی وسیع کمک می‌کند که اغلب به‌واسطه قدرت اقتصادی خود می‌توانند بازیکنان را به خدمت بگیرند و سایر باشگاه‌ها را از میدان رقابت خارج کنند. به‌علاوه، طرح‌هایی همچون پرداخت جبران خسارت به باشگاه‌های کوچک برای پرورش بازیکنان جوان (Bill, 2023) می‌تواند به حمایت مالی این تیم‌ها کمک کرده و فرآیند توسعه استعدادها را در سطح پایین‌تر تسهیل کند. در راستای مقابله با بی‌شفافیتی در قراردادهای نقل و انتقالات، فدراسیون‌های جهانی باید نظارت خود را تقویت کنند. استفاده از نظارت دقیق و اجباری بر این فرآیند و انجام حسابرسی‌های منظم، می‌تواند مانع از بروز تخلفات مالی و فساد در این حوزه شود. علاوه بر این، توسعه پایگاه‌های داده عمومی که اطلاعاتی نظیر هزینه‌های نقل و انتقال، پرداخت‌های نمایندگان و شرایط قراردادها را منتشر می‌کنند، می‌تواند به ایجاد شفافیت کمک کرده و امکان نظارت بهتر از سوی هواداران و عموم مردم را فراهم سازد.

در همین راستا، توافق‌نامه‌های جمعی میان لیگ‌ها و اتحادیه‌های بازیکنان می‌تواند موجب تأمین شرایط منصفانه برای همه ورزشکاران، صرف‌نظر از منابع مالی باشگاه‌های آن‌ها، شود. چنین توافق‌هایی همچنین می‌توانند در حل و فصل اختلافات و تضمین حقوق برابر برای تمامی بازیکنان مؤثر باشند. یکی دیگر از مزایای این توافق‌ها، کمک به کاهش نابرابری‌های مالی میان باشگاه‌ها است که به‌ویژه برای بازیکنان باشگاه‌های کوچکتر اهمیت دارد. با این حال، برخی مسائل حقوقی مانند قراردادهای خدماتی که بازیکنان در آن‌ها به‌عنوان خوداشتغال شناخته می‌شوند، می‌تواند باعث پیچیدگی‌هایی در فرایند انعقاد قراردادها شود (Neiman and Brand, 2008). این موضوع در تضاد با قراردادهای استخدامی است که در آن‌ها تمرکز بر روی فرد به‌عنوان کارمند است نه فقط به‌عنوان ارائه‌دهنده خدمت (Brownell and Besnier, 2019). این تفاوت‌ها در قوانین اتحادیه اروپا و سایر قوانین بین‌المللی نیز بازتاب یافته‌اند و هدف آن‌ها جلوگیری از سوءاستفاده از ورزشکاران و عدم حفاظت از حقوق آنان است (Sickman, 2006).

بنابراین، ضرورت ایجاد تغییرات گسترده در قوانین بین‌المللی به‌منظور حفاظت از حقوق ورزشکاران و رفع مشکلات مرتبط با بی‌شفافیتی در نقل و انتقالات و نابرابری مالی میان باشگاه‌ها احساس می‌شود. تنظیم مجدد مقررات، تقویت نظارت بر فرآیندهای مالی، معرفی جبران‌های مالی مناسب و استفاده از توافق‌های جمعی می‌تواند زمین بازی برابرتر و منصفانه‌تری برای ورزشکاران فراهم آورد که در آن باشگاه‌ها و بازیکنان با شرایط مالی متفاوت بتوانند در یک فضای عادلانه رقابت کنند. این اقدامات نه تنها به توسعه جهانی ورزش کمک خواهد کرد بلکه باعث ارتقاء سطح حفاظت از حقوق ورزشکاران نیز خواهد شد.

تأثیرات نقل و انتقالات بر حقوق کارگری ورزشکاران:

فرآیندهای نقل و انتقالات در دنیای ورزش حرفه‌ای، به‌ویژه در فوتبال، تأثیرات بسیاری بر حقوق ورزشکاران دارد. این تأثیرات در زمینه‌های مختلفی چون شرایط کاری، تعهدات قراردادی و حقوق ورزشکاران قابل مشاهده است. در حالی

که فرآیندهای نقل و انتقال می‌توانند به حمایت از حقوق ورزشکاران کمک کنند، در عین حال می‌توانند مشکلاتی ایجاد کنند که بر منافع این افراد تأثیر منفی بگذارد. نظارت دقیق بر این فرآیند و قوانین به‌منظور تضمین شرایط کاری منصفانه برای ورزشکاران از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. اما در عین حال، قراردادهای پیچیده و غیرشفاف میان باشگاه‌ها ممکن است حقوق ورزشکاران را تحت الشعاع قرار دهد. یکی از مهم‌ترین حقوق ورزشکاران که باید در این زمینه مورد حمایت قرار گیرد، حق آزادی جابجایی و انتخاب محل کار بعد از پایان قرارداد است (Garcia and Meyer, 2017). این حق در نتیجه پرونده بوسمان تأسیس شد که یکی از تحولات بزرگ در تاریخ ورزش به شمار می‌آید.

در سال ۱۹۹۵، ژان-مارک بوسمان، فوتبالیست بلژیکی، علیه باشگاه سابق خود که مانع از انتقال او به تیم دیگری پس از انقضای قراردادش شده بود، شکایت کرد. بوسمان قوانین حاکم بر پرداخت غرامت به باشگاه‌ها را که بازیکنان را حتی پس از پایان قراردادشان مجبور به پرداخت مبلغی می‌کرد، به چالش کشید. در نتیجه، دادگاه دادگستری اروپا به نفع بوسمان حکم داد و اعلام کرد که این نوع محدودیت‌ها با حق آزادی جابجایی کارکنان در اتحادیه اروپا مغایر است (Court of Justice, 1995). این حکم به تغییرات اساسی در سیستم نقل و انتقالات فوتبال منجر شد و به بازیکنان اجازه داد تا پس از پایان قراردادشان به‌طور آزادانه به تیم‌های جدید منتقل شوند، بدون آنکه نیازی به پرداخت غرامت به باشگاه قبلی باشد (Gardiner and Welch, 2016). به‌علاوه، محدودیت‌های مربوط به تعداد بازیکنان خارجی در تیم‌ها لغو شد و فرصت‌های جدیدی برای ورزشکاران به‌وجود آمد تا بتوانند در کشورهای مختلف فعالیت کنند. حکم بوسمان یکی از مهم‌ترین نقاط عطف در تاریخ ورزش و حقوق کارگری ورزشکاران بود.

این حکم به ورزشکاران این امکان را داد تا با آزادی بیشتری باشگاه‌هایی را انتخاب کنند که با اهداف حرفه‌ای آن‌ها همخوانی داشته باشد و به آن‌ها اجازه داد تا از فرصت‌های جدید برای رشد و پیشرفت بهره‌برداری کنند. همچنین، حق جابجایی آزادانه بین باشگاه‌ها به ورزشکاران این امکان را می‌دهد تا با توجه به شرایط زندگی و حرفه‌ای خود، تصمیمات بهتری در خصوص مسیر شغلی خود بگیرند، از جمله بهبود وضعیت بدنی، افزایش ارزش در بازار و یا رقابت در سطوح بالاتر. علی‌رغم تحولی که پرونده بوسمان در حقوق ورزشکاران ایجاد کرد، مشکلاتی همچنان در زمینه معاملات مبهم انتقالات وجود دارد که می‌تواند به آسیب‌های جدیدی برای بازیکنان منجر شود. در این زمینه، ممکن است شرایط قراردادهای انتقال به‌طور کامل روشن نباشد و این مسئله می‌تواند منجر به بروز مشکلات مالی و قانونی برای ورزشکاران شود.

از آنجا که باشگاه‌های ثروتمند دارای منابع مالی وسیع‌تری هستند، می‌توانند به‌راحتی در فرآیندهای انتقال بازیکنان مزایای بیشتری به‌دست آورند و شرایط قراردادی مطلوب‌تری را برای خود فراهم کنند. در نتیجه، این امر باعث می‌شود که باشگاه‌های کوچک‌تر با مشکلاتی جدی در جذب و حفظ بازیکنان باکیفیت مواجه شوند.

بحث و نتیجه‌گیری:

با جمع‌بندی داده‌های موجود، می‌توان نتیجه گرفت که بازار نقل و انتقالات ورزشی، به‌ویژه در فوتبال، فرصت‌های چشمگیری برای رشد حرفه‌ای ورزشکاران ایجاد می‌کند. با این حال، این فرآیند چالش‌هایی را نیز در حوزه حقوق کارگری بازیکنان به همراه دارد. اگرچه قوانین بین‌المللی کار و مقررات ورزشی به دنبال تضمین شرایط کاری عادلانه

هستند، اما همچنان مسائلی مانند عدم شفافیت، نابرابری مالی و محدودیت در آزادی جابه‌جایی ورزشکاران باعث پیچیدگی این سیستم شده است (Moskalenko et al. 2021). رأی بوسمن نقطه عطف مهمی در تأمین حقوق بازیکنان به‌شمار می‌رود، اما سیستم کنونی همچنان نیازمند اصلاحات جدی است (Court, 1995).

با وجود چارچوب‌های بین‌المللی موجود، مسائل اساسی در زمینه نقل‌وانتقالات و حقوق شغلی ورزشکاران همچنان پابرجاست. نخست، شکاف مالی میان باشگاه‌ها به نابرابری در رقابت‌ها دامن می‌زند. باشگاه‌های متمول، مزایای قابل توجهی در بازار نقل‌وانتقالات دارند که نه تنها بر کیفیت رقابت‌های ورزشی تأثیر می‌گذارد، بلکه محدودیت‌هایی برای بازیکنان باشگاه‌های کوچک‌تر ایجاد می‌کند و مانع پیشرفت حرفه‌ای آنان می‌شود (Barajas and Rodriguez, 2014). این محدودیت‌ها باعث می‌شود بازیکنان نتوانند به راحتی به باشگاه‌هایی با شرایط بهتر نقل مکان کنند و این موضوع بر حقوق شغلی آنان اثر منفی می‌گذارد (Alwad, 2018).

یکی دیگر از مشکلات عمده، عدم شفافیت در قراردادهای نقل‌وانتقال است. عدم دسترسی کامل به اطلاعات قراردادهای و جزئیات مالی می‌تواند زمینه‌ساز سوءاستفاده و نقض حقوق بازیکنان شود (Porca, 2011). در بسیاری از موارد، ورزشکاران در شرایطی قرار می‌گیرند که حقوق آن‌ها در فرآیند مذاکرات میان باشگاه‌ها مورد غفلت قرار می‌گیرد و نقش محدودی در تصمیم‌گیری‌های مربوط به آینده حرفه‌ای خود دارند. از سوی دیگر، محدودیت در آزادی جابه‌جایی بازیکنان در طول مدت قرارداد نیز چالشی مهم محسوب می‌شود (Garcia and Meyer, 2017). اگرچه بازیکنان پس از اتمام قرارداد خود می‌توانند تیم خود را تغییر دهند، اما هزینه‌های بالای نقل‌وانتقالات در طول مدت قرارداد، این فرآیند را دشوارتر می‌کند. این امر منجر به کاهش حق انتخاب بازیکنان و افزایش وابستگی آن‌ها به تصمیمات باشگاه‌ها می‌شود (Koshovi, 2015).

در واکنش به این چالش‌ها، روندهای جدیدی در تنظیم مقررات نقل‌وانتقالات در حال ظهور است. یکی از اقدامات کلیدی، تقویت سیستم‌های نظارتی برای افزایش شفافیت فرآیندهای مالی و کاهش معاملات غیررسمی است. توسعه سامانه‌های دیجیتال مانند سیستم تطبیق انتقال، نقش مؤثری در پایش تراکنش‌های مالی ایفا کرده و امکان سوءاستفاده را کاهش داده است. همچنین، اهمیت اتحادیه‌های کارگری ورزشکاران روزبه‌روز بیشتر می‌شود (Yaroshenko et al., 2022). این اتحادیه‌ها با مذاکره‌های جمعی با باشگاه‌ها و لیگ‌ها، در جهت حفظ حقوق بازیکنان در زمینه قراردادهای پرداخت دستمزد و تأمین امنیت شغلی فعالیت می‌کنند. علاوه بر این، حمایت از بازیکنان جوان، به‌ویژه ورزشکاران زیر سن قانونی، به یکی از اولویت‌های قوانین بین‌المللی تبدیل شده است و محدودیت‌هایی برای نقل‌وانتقال آن‌ها در سطح بین‌المللی وضع شده است (Brownell and Besnier, 2019).

برای مقابله با این چالش‌ها و ارتقای سیستم نقل‌وانتقالات در ورزش، مجموعه‌ای از اصلاحات ضروری است. نخست، مکانیزم‌های مرتبط با بازی جوانمردانه مالی باید بهبود یابند تا اختلاف میان باشگاه‌های بزرگ و کوچک کاهش یابد. این امر می‌تواند شامل بازتوزیع درآمدها یا اعمال سیاست‌های تشویقی برای باشگاه‌های کوچک باشد تا رقابت عادلانه‌تری شکل گیرد. دوم، نظارت دقیق‌تر بر معاملات نقل‌وانتقال و الزام به حسابرسی مالی می‌تواند شفافیت بیشتری را در این حوزه ایجاد کند. چنین اقداماتی از وقوع معاملاتی که بازیکنان را در معرض شرایط نامناسب قرار می‌دهند، جلوگیری می‌کند. همچنین، هماهنگی بین قوانین ملی و بین‌المللی کار باید تقویت شود تا همه بازیکنان، بدون توجه به کشور یا

لیگی که در آن بازی می کنند، از سطح حمایتی یکسانی برخوردار باشند. اجرای این اصلاحات، نه تنها عدالت بیشتری را در بازار نقل و انتقالات برقرار می کند، بلکه به بازیکنان اجازه می دهد تا در تمام مراحل حرفه ای خود از حقوق برابر و منصفانه بهره مند شوند. از این رو، تلاش برای بهبود مقررات و نظارت بر نقل و انتقالات همچنان ضروری است تا منافع اقتصادی باشگاه ها با حقوق و نیازهای بازیکنان در تعادل قرار گیرد.

حمایت از حقوق کاری ورزشکاران حرفه ای در چارچوب استانداردهای بین المللی حقوق کار، نقشی اساسی در تنظیم روابط آنها با باشگاه ها و فدراسیون های ورزشی دارد. ورزشکاران نیز همچون سایر نیروی کار، مشمول قوانین و مقررات بین المللی هستند که بر حفظ حقوق شغلی تأکید دارند. *اعلامیه جهانی حقوق بشر به عنوان یکی از اسناد کلیدی، بر حق برخورداری از اشتغال، شرایط کاری عادلانه و مصونیت در برابر بیکاری تأکید دارد. افزون بر آن، *میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی* نیز مواردی نظیر حق دریافت دستمزد منصفانه، ایمنی شغلی و تأمین اجتماعی را شامل می شود. این حقوق، که ورزشکاران حرفه ای را نیز در بر می گیرد، ضرورت تنظیم و اجرای اصول استاندارد در قراردادهای ورزشی را آشکار می سازد.

یکی از الزامات مهم در چارچوب این استانداردها، تضمین شرایط عادلانه در انعقاد قراردادهای جدید ورزشکاران است. ورزشکاران و نمایندگان آنها باید در فرآیند تعیین حقوق و مزایا نقش فعال داشته باشند و از حق مذاکره برخوردار باشند. این اصل در سطح بین المللی به رسمیت شناخته شده و هنگام انتقال بازیکنان رعایت می شود، به این معنا که باشگاه ها باید تابع مقررات وضع شده توسط نهادهای ورزشی جهانی باشند. فدراسیون های بین المللی مانند *فیفا* و *فیبا* با تدوین مقررات مشخص، روند انتقالات را کنترل کرده و شرایط قراردادهای آنها را تحت نظارت قرار می دهند. این مقررات، از جمله *آیین نامه وضعیت و نقل و انتقالات بازیکنان FIFA 2001 و مقررات حاکم بر انتقال بازیکنان FIBA 2010* با ایجاد چارچوبی شفاف، ضمن تضمین حقوق کاری بازیکنان، از تضییع منافع آنها جلوگیری می کنند.

باین حال، بازار نقل و انتقالات ورزشی با چالش های جدی همچون کمبود شفافیت و شکاف مالی بین باشگاه ها روبه رو است. نبود شفافیت در این حوزه، فرصت هایی برای سوء استفاده ایجاد می کند که می تواند به تضییع حقوق ورزشکاران و ایجاد شرایط ناعادلانه برای باشگاه های کوچک تر منجر شود. در این فضا، باشگاه هایی که منابع مالی گسترده تری دارند، بر روند نقل و انتقالات تسلط بیشتری پیدا می کنند، در حالی که باشگاه های ضعیف تر قادر به رقابت برابر نیستند. این نابرابری، توازن رقابتی را مختل کرده و به تمرکز قدرت در میان تعداد محدودی از باشگاه های متمول منجر می شود.

نقل و انتقالات ورزشی در عین حال که می تواند فرصت های ارزشمندی برای پیشرفت شغلی ورزشکاران ایجاد کند، خطراتی نیز به همراه دارد. از یک سو، انتقال به باشگاه های جدید می تواند موجب بهبود سطح درآمد، تضمین های اجتماعی بهتر و افزایش تجربه حرفه ای ورزشکاران شود. از سوی دیگر، نبود شفافیت در برخی توافقات، عدم تعادل مالی میان باشگاه ها و محدودیت های تحمیل شده بر جابه جایی بازیکنان می تواند مسیر حرفه ای آنها را تحت تأثیر قرار دهد. در برخی موارد، ورزشکاران عملاً به مهره ای در مذاکرات بین باشگاه ها تبدیل می شوند که این امر، آزادی آنها را در انتخاب محل فعالیتشان محدود می کند. همچنین، ناهماهنگی میان مقررات بین المللی ورزشی و قوانین ملی کار، گاه به ایجاد شرایط کاری ناعادلانه برای ورزشکاران منجر می شود. برای رفع این چالش ها، ضروری است که سیستم های نظارتی بر روند نقل و انتقالات بهبود یابد. تقویت شفافیت در معاملات مالی، الزام باشگاه ها به افشای جزئیات قراردادهای

ایجاد حمایت‌های مالی برای باشگاه‌های کوچک‌تر از جمله اقداماتی است که می‌تواند زمینه رقابت عادلانه را فراهم کند. همچنین، همسوسازی مقررات بین‌المللی ورزشی با قوانین ملی و منطقه‌ای کار می‌تواند شرایط مطلوب‌تری را برای ورزشکاران حرفه‌ای رقم بزند و حق انتخاب آزادانه آن‌ها در انتخاب محل فعالیتشان را تضمین کند.

References

- Alvad, S. (2018). Transfer market suffers from a lack of transparency. Retrieved from <https://www.playthegame.org/news/transfer-market-suffers-from-a-lack-of-transparency/>
- Barajas, A. & Rodríguez, P. (2014). Spanish football in need of financial therapy: Cut expenses and inject capital. *International Journal of Sport Finance*, 9(1), 73-90.
- Barry, M. (2016). *Research handbook of employment relations in sport*. Cheltenham: Edward Elgar Publishing.
- Bayle, E. (2023). A model for the multi-centered regulation of world sport. *International Journal of Sport Policy and Politics*, 15(2), 309-327. <https://doi.org/10.1080/19406940.2023.2205868>
- Binder, J. & Findlay, M. (2011). The effects of the Bosman ruling on national and club teams in Europe. *Journal of Sports Economics*, 13(2), 17-29. <https://dx.doi.org/10.2139/ssrn.1317204>
- Brownell, S. & Besnier, N. (2019). Value and values in global sport. Retrieved from <https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190854584.013.19>
- Buchholz, F. & Lopatta, K. (2017). Stakeholder salience of economic investors on professional football clubs in Europe. *European Sport Management Quarterly*, 17(4), 506-530. <https://doi.org/10.1080/16184742.2017.1306870>
- Chappelet, J.-L. & Kubler-Mabbott, B. (2012). International sports federations. *Routledge Online Studies on the Olympic and Paralympic Games*, 1(28), 59-77. <http://dx.doi.org/10.4324/978-0-415-43167-5.ch002>
- Chetwynd, J. (2009). Play ball? An analysis of final-offer arbitration, its use in major league baseball and its potential applicability to European soccer wage and transfer disputes. *Marquette Sports Law Review*, 20(1), 109-146.
- Court of Justice. (1995). Union royale belge des sociétés de football association ASBL v Jean-Marc Bosman, Royal club liégeois SA v Jean-Marc Bosman and others and Union des associations européennes de football (UEFA) v Jean-Marc Bosman. Case C-415/93. Retrieved from <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:61993CJ0415>
- D'Hombres, E. (2007). Régulation par qui? Régulation de quoi? La signification du vocable 'régulation' en sociologie et en science politique: Une mise en perspective historique. *Raisons Politiques*, 4(28), 127-151. <https://doi.org/10.3917/rai.028.0127>
- Dotsenko, R. & Aveskulov, V. (2020). Specific features and legal nature of contracts of football players in Ukraine. *Entrepreneurship, Business & Law*, 12, 91-95. <https://doi.org/10.32849/2663-5313/2020.12.15>
- European Commission. (2012). EU Guidelines on Dual Careers of Athletes: Recommended policy actions in support of dual careers in high-performance sport. Retrieved from https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/dual-career-guidelines-final_en.pdf
- European Commission. (2013). The economic and legal aspects of transfers of players. Retrieved from <https://ec.europa.eu/assets/eac/sport/library/documents/cons-study-transfers-final-rpt.pdf>
- European Commission. (2018). An update on change drivers and economic and legal implications of transfers of players. Retrieved from <https://sport.ec.europa.eu/sites/default/files/report-transfer-of-players-2018-en.pdf>
- Feess, E. & Muehlheusser, G. (2003). The impact of transfer fees on professional sports: An analysis of the new transfer system for European soccer. *Scandinavian Journal of Economics*, 105(1), 139-154.
- فیبا. (2010). Regulations Governing the International Transfer of Players. Retrieved from <https://basket.ba/wp-content/uploads/2020/04/فیبا-Internal-Regulations-BOOK-3.pdf>

- فیفا. (2001). **Regulations on the Status and Transfer of Players**. Retrieved from https://www.icsspe.org/system/files/فیفا%20-%20Regulations%20on%20the%20Status%20and%20Transfer%20of%20Players_0.pdf
- فیفا. (2010). Transfer Matching System. Retrieved from <https://inside.fifa.com/legal/football-regulatory/player-transfers>
- فیفا. (2024). Worldwide registration periods calendar. Retrieved from <https://digitalhub.fifa.com/m/62de9c9bd92e3457/original/Transfer-Window-Calendar.pdf>
- Franck, E. (2018). European club football after 'five treatments' with financial fair play-time for an assessment. *International Journal Financial Studies*, 6(4), 97-105. <https://doi.org/10.3390/ijfs6040097>
- Garcia, B. & Meier, E.H. (2017). Global sport power Europe? The efficacy of the European Union in global sport regulation. *Journal of Common Market Studies*, 55(4), 850-870. <https://doi.org/10.1111/jcms.12512>
- Gardiner, S. & Welch, R. (2016). Nationality based playing quotas and the international transfer system post-Bosman. In A. Duval & B. Van Rompuy (Eds.). *The Legacy of Bosman: Revisiting the Relationship Between EU Law and Sport* (pp. 51-80). The Hague: T.M.C. Asser Press. https://doi.org/10.1007/978-94-6265-120-3_4
- Geeraert, A. (2019). The limits and opportunities of self-regulation: achieving international sport federations' compliance with good governance standards. *European Sport Management Quarterly*, 19(4), 520-538. <https://doi.org/10.1080/16184742.2018.1549577>
- Hnizdovska, H. M. (2011). The role of civil law norms in the regulation of public relations in the field of professional football. *Bulletin of the Academy of Advocacy of Ukraine*, 2(21), 45-51.
- Hoey, S., Peeters, T., & Princioe, F. (2021). The transfer system in European football: A pro-competitive no-poaching agreement? *International Journal of Industrial Organization*, 75, 102695. <https://doi.org/10.1016/j.ijindorg.2020.102695>
- Horak, H., Štulec, I., Naletina, D., & Čizmić, I. (2024). The Legal and economic aspects of transfers of football players in the European Union. *Zbornik Veleučilišta u Rijeci*, 12(1), 261-277. <https://doi.org/10.31784/zvr.12.1.15>
- Kennedy, P. (2013). Left wing supporter movements and the political economy of football. *Soccer and Society*, 14(2), 277-290. <http://dx.doi.org/10.1080/14660970.2013.776462>
- Koshovyi, O. (2015). International transfers of athletes. *Legal Newspaper Online*, 10-11, 456-457.
- Kozina, M. V. (2012). Professional activity of athletes as an object of legal regulation by labor legislation. *Public Law*, 4(8), 424-429.
- Lembo, C. (2011). فیفا Transfers Regulations and UEFA Players Eligibility Rules: Major changes in European football and the negative effect on minors. *Emory International Law Review*, 25(1), 539-585.
- MacInnes, P. (2017). How can PSG pay £200m for Neymar? What happened financial fair play? Retrieved from <https://www.theguardian.com/football/2017/aug/02/psg-200m-neymar-barcelona-financial-fair-play>
- Morrow, S. (2013). Football club financial reporting: Time for a new model? *Sports, Business and Management*, 3(4), 297-311. <https://doi.org/10.1108/SBM-06-2013-0014>
- Moskalenko, O. V., Melnychuk, N. O., & Novikov, D. O. (2021). Ensuring physical and mental health of athletes by the labor law. *Wiadomości Lekarskie*, 11(2), 3025-3030. <https://doi.org/10.36740/WLek202111228>
- Nicoliello, M. & Zampatti, D. (2016). Football club's profitability after the Financial Fair Play Regulation: Evidence from Italy. *Sport, Business and Management*, 6(4), 460-475. <https://doi.org/10.1108/SBM-07-2014-0037>
- Niemann, A. & Brand, A. (2008). The impact of European integration on domestic sport: The case of German football. *Sport in Society*, 11(1), 90-106. <https://doi.org/10.1080/17430430701717822>
- Pearson, G. (2015). Sporting justifications under EU Free Movement and Competition Law: The case of the football "transfer system". *European Law Journal*, 21(2), 220-238. <https://doi.org/10.1111/eulj.12110>

- Polack, J. (2018). A definitive overview of cricket match-fixing, betting and corruption allegations. Retrieved from <https://www.espnricinfo.com/story/a-definitive-overview-of-cricket-match-fixing-betting-and-corruption-allegations-90877>
- Porreca, R. (2021). Governance of international sports federations. In B. Li, & B. Ruihley (Eds.), *Administration and Governance in a Global Sport Economy* (1 ed., pp. 289-307). Dubuque: Kendall Hunt.
- Siekman, R. (2006). Labour law, the provision of services, transfer rights and social dialogue in professional football in Europe. *Entertainment and Sports Law Journal*, 4(1), 1-3. <https://doi.org/10.16997/eslj.102>
- United Nations. (1948). Universal Declaration of Human Rights. Retrieved from <https://www.un.org/en/about-us/universal-declaration-of-human-rights>
- United Nations. (1966). International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights. Retrieved from <https://www.ohchr.org/en/instruments-mechanisms/instruments/international-covenant-economic-social-and-cultural-rights>
- Welch, R. (2020). Employment law in sport. Retrieved from https://www.researchgate.net/publication/320555659_EMPLOYMENT_LAW_IN_SPORT
- Windholz, E. L. & Hodge, G. A. (2019). International sports regulation: an evolving private-public partnership. *Monash University Law Review*, 45(2), 298-332. <https://doi.org/10.26180/5e151a9c3490e>
- Yaroshenko, O., Kaganovska, T., Sheverdina, V., Sliusar, A., & Rozhnov, O. (2024). Protection of athletes' rights in international sports organizations. *Statute Law Review*, 45(2), 041. <https://doi.org/10.1093/slr/hmae041>
- Yaroshenko, O., Moskalenko, O., Sereda, O., Inshyn, M., & Burniagina, Y. (2022a). The role of trade unions as a subject of social partnership in resolving labour disputes. *Revista Brasileira de Alternative Dispute Resolution*, 4(7), 147-161. <https://doi.org/10.52028/rbadr.v4i7.9>
- Yaroshenko, O., Steshenko, V., Tarasov, O., Nurullaiev, I., & Shvartseva, M. (2022b). Right to health care: The practice of the ECtHR and the case of Ukraine. *The Age of Human Rights Journal*, 18, 239-256. <https://doi.org/10.17561/tahrj.v18.6496>